

Bryssel 18.10.2019
COM(2019) 496 final

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

**Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi
Kreikalle**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Tämä päätös koskee varojen käyttöön ottamista Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta (EUSR) 11 päivänä marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002¹, jäljempänä 'asetus', mukaisesti. Käyttöön otettavalla 4 552 517 euron määrällä on tarkoitus tukea Kreikkaa vuoden 2019 tulva- ja maanvyörymäkatastrofin jälkeen. Koko tarvittava määrä saadaan ottamalla käyttöön osa vuoden 2019 talousarvioon maksusitoumus- ja maksumäärärahoina otetusta ennakoiden kattamiseen tarkoitettusta määrästä, sen jälkeen, kun siitä on vähennetty 455 252 euron suuruinen ennakkomaksu. Lisätalousarviota ei siten tarvita.

2. TIEDOT JA EHDOT

Helmikuun 23. ja 26. päivän 2019 välisenä aikana poikkeuksellisen rankka sade ja myrsky iski Kreetalle, erityisesti saaren länsiosaan. Seuranneet tulvat ja maanvyörymät aiheuttivat ihmishenkien menetyksiä, ja niillä on ollut katastrofaalisia seuraamuksia infrastruktuurille ja taloudelliselle toiminnalle, erityisesti teille ja maataloudelle.

- 1) Kreikka haki solidaarisuusrahaston rahoitustukea 15. toukokuuta 2018 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu. Hakemus koski asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua 'alueellista luonnonkatastrofia'.
- 2) Kyseessä on luonnonkatastrofi, joka kuuluu Euroopan unionin solidaarisuusrahaston soveltamisalaan.
- 3) Kreikka arvioi välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 182,1 miljoonaa euroa. Kreetalle aiheutuneiden vahinkojen kustannukset ovat 2,1 prosenttia asianomaisen NUTS 2 -tason alueen BKT:sta ja ylittävät siten asetuksessa asetetun 129,8 miljoonan euron eli 1,5 prosentin kynnyksarvon.
- 4) Hakemuksessaan Kreikka pyysi asetuksen 4a artiklassa tarkoitettua ennakkomaksua. Komissio antoi 19. heinäkuuta 2019 täytäntöönpanopäätöksen C(2019) 5514, jonka nojalla Kreikalle maksettiin 455 252 euron ennakko eli 10 prosenttia rahastosta odotetusta rahoituksesta.
- 5) Kreikan viranomaiset kuvaavat hakemuksessaan yksityiskohtaisesti vakavien sääolosuhteiden jälkeistä tilannetta ja ponnistelujaan tilanteesta kärsineen väestön auttamiseksi. Kreetalle 23. helmikuuta iskenyt sykloni tappoi yhden henkilön, joka hukkuu virtaan, ja aiheutti mittavia vahinkoja pääasiassa Chanian ja Rethymnonin alueyksiköissä, joissa mitattiin suurimmat sademäärät. Eniten vahinkoa koitui kunnalliselle ja maakunnalliselle tieverkolle mukaan lukien Kreetan pohjoiselle moottoritiele, maaseudun tuotannossa viljelykasveille ja karjalle, mutta myös kotitalouksille. Seitsemän siltaa vaurioitui. Yksi niistä romahti kokonaan. Kymmenet maanvyörymät ja kaatuneet puut tukkivat teitä ja eristivät kokonaisia alueita. Eroosio aiheutti ongelmia penkereillä ja tuhosi kuivatusjärjestelmiä. Myös sähköverkolle aiheutui vahinkoa.
- 6) Kreikka arvioi asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi 173,9 miljoonaa euroa ja esitti kustannuksista

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002, annettu 11 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta (EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 661/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014 (EUVL L 189, 27.6.2014, s. 143).

toimityyppien mukaisesti jaotellun yhteenvedon. Suurin osuus kustannuksista (yli 145 miljoonaa euroa) liittyy liikenneinfrastruktuurin (tiet ja sillat) korjaamiseen ja toiseksi suurin raivaustoimenpiteisiin (20 miljoonaa euroa).

- 7) Kreikan viranomaiset ovat ilmoittaneet, etteivät tukikelpoiset kustannukset kuulu vakuutusturvan piiriin.
- 8) Kyseinen alue kuuluu Euroopan rakenne- ja investointirahoista (ERI-rahastot) vuosiksi 2014–2020 annetuissa säännöksissä tarkoitettuihin ”siirtymäalueisiin”. Hakemuksessaan Kreikan viranomaiset eivät ilmoittaneet komissiolle aikovansa suunnata uudelleen ERI-rahasto-ohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin.
- 9) Kreikka ei käynnistänyt unionin pelastuspalvelumekanismeja.
- 10) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä.
- 11) Tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta annetun direktiivin 2007/60/EY täytäntöönpanon yhteydessä toteutettiin seuraavat toimet: tulvariskien alustava arviointiraportti (maaliskuu 2012), korkean riskin tulva-alueiden tunnistaminen maan 14 vesipiirissä sekä alustavan tulvariskien arviointiraportin päivitys (marraskuu 2012). Evros-joen vesistöalueen tulvariskien alustava arviointi päivitettiin (marraskuu 2014). Maan 14 vesialtaan tulvariskien ja -vaarojen arvioinnit saatiin päätökseen (maaliskuu 2017). Kaikkien maan vesialueiden, mukaan lukien Kreetan vesistöalueiden, tulvariskien hallintasuunnitelmat.

2.5 Päätelmät

Edellä esitetyistä syistä katastrofi, johon Kreikka viittaa hakemuksessaan, täyttää asetuksessa säädetyt edellytykset EUSR:n varojen käyttöönnotolle.

3. RAHOITUS SOLIDAARISUUSRAHASTON VUODEN 2019 MÄÄRÄRAHOISTA

Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehiksen vahvistamisesta 2 päivänä joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013², jäljempänä ’rahoituskehysasetus’, ja erityisesti sen 10 artiklan nojalla Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta voidaan ottaa käyttöön varoja vuosittain enintään 500 000 000 euroa (vuoden 2011 hintoina). Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen³ 11 kohdassa vahvistetaan solidaarisuusrahaston varojen käyttöönottoa koskevat menettelyt.

Koska solidaarisuusrahasto on perustettu solidaarisuuden tukemiseksi, komissio katsoo, että tuen olisi oltava porrasteista. Se tarkoittaa, että ”suurten luonnonkatastrofien” osalta sovelletun, solidaarisuusrahaston varojen käyttöönnotolle asetetun kynnysarvon (0,6 % suhteessa BKTL:oon tai 3 miljardia euroa vuoden 2011 hintoina sen mukaan, kumpi näistä on pienempi) ylittävän vahingon osalta olisi aiemman käytännön mukaisesti sovellettava suurempaa tuki-intensiteettiä kuin kynnysarvon alle jäävän vahingon osalta. Suurkatastrofien perusteella myönnettävä tuki on aikaisemmin ollut kynnysarvon alle jäävältä osuudelta 2,5 prosenttia ja kynnysarvon ylittävältä osuudelta 6 prosenttia kaikista välittömistä vahingoista.

² Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehiksen vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

³ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

Alueellisten katastrofien ja naapurivaltiota koskevan säännöksen nojalla hyväksyttyjen katastrofien osalta tukiosuus on 2,5 prosenttia.

Rahoitustuen määrä ei saa ylittää tukikelpoisten toimien arvioituja kokonaiskustannuksia. Solidaarisuusrahastosta myönnettävän tuen laskutapa on määritetty rahaston vuosikertomuksessa (2002–2003), ja neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat hyväksyneet sen.

Seuraavassa esitetään Kreikan hakemukseen perustuva laskelma solidaarisuusrahastosta välittömiä kokonaisvahinkoja koskevan arvion perusteella maksettavasta rahoitustuesta:

Jäsenvaltiot	Katastrofin luokitus	Välittömät kokonaisvahingot (miljoonaa euroa)	Suurkatastrofin kynnysarvo (miljoonaa euroa)	2,5 % välittömistä vahingoista kynnysarvon alle jäävältä osuudelta (euroa)	6 % välittömistä vahingoista kynnysarvon ylityessä (euroa)	Ehdotetun tuen kokonaismäärä (euroa)	Maksetut ennakot (euroa)
KREIKKA	Alueellinen (2 artiklan 3 kohta)	182,1	1 086,1	4 552 517	-	4 552 517	455 252
	YHTEENSÄ					4 552 517	455 252

Rahoituskehysasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta oli vuoden 2019 alussa käytettävissä yhteensä 851 082 072 euroa. Määrä käsittää vuoden 2019 määrärahat eli 585 829 691 euroa ja vuoden 2018 jäljelle jääneet määrärahat eli 265 252 381 euroa. Koska kyseinen määrä jäi käyttämättä, se siirrettiin vuodelle 2019.

Tässä vaiheessa vuotta 2019 käytettävissä on 557 530 278 euron määrä. Kyseessä on solidaarisuusrahastosta vuoden 2019 alussa käytettävissä ollut kokonaismäärä (851 082 072 euroa), josta on vähennetty edellinen käyttöön otettu määrä⁴ (293 551 794 euroa). Rahoituskehysasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti 25 prosenttia vuoden 2019 alkuperäisistä määrärahoista on säilytettävä lokakuuhun 2019 asti. Koska maksu Kreikalle suoritetaan 1. lokakuuta jälkeen, tällä säännöksellä ei ole merkitystä tässä tapauksessa.

Solidaarisuusrahastosta tällä hetkellä käytettävissä oleva määrä:	
Vuoden 2019 määrärahat	585 829 691 euroa
Plus vuodelle 2019 siirretyt vuoden 2018 käyttämättä jääneet määrärahat	+265 252 381 euroa
Miinus Romaniaa, Italiaa ja Itävaltaa varten käyttöön otettu määrä (LT nro 3)	–293 551 794 euroa
Käytettävissä olevat varat joulukuuhun 2019 asti	557 530 278 euroa

⁴ Hyväksytyt tekstit P9_TA-PROV(2019)0013 ja P9_TA-PROV(2019)0014.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Kreikalle

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottavat huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002⁵ ja erityisesti sen 4 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁶ ja erityisesti sen 11 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsovat seuraavaa:

- 1) Euroopan unionin solidaarisuusrahaston, jäljempänä 'rahasto', tavoitteena on antaa unionille mahdollisuus reagoida nopeasti, tehokkaasti ja joustavasti hätätilanteisiin osoittaakseen solidaarisuutta luonnonkatastrofien kohteeksi joutuneiden alueiden väestöä kohtaan.
- 2) Rahaston määrärahojen vuotuinen enimmäismäärä on 500 000 000 euroa (vuoden 2011 hintoina) neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013⁷ 10 artiklan mukaisesti.
- 3) Kreikka toimitti 15 päivänä toukokuuta 2019 hakemuksen rahaston varojen käyttöön ottamiseksi Kreetaa helmikuun 23 ja 26 päivän 2019 välisenä aikana koetelleiden poikkeuksellisen rankkojen sateiden ja myrskyjen vuoksi, jotka johtivat tulviin ja maanvyörymiin.
- 4) Kreikan hakemus on asetuksen (EY) N:o 2012/2002 4 artiklassa säädettyjen rahaston rahoitustuen myöntämistä koskevien edellytysten mukainen.
- 5) Tämän vuoksi rahastosta olisi otettava käyttöön varoja Kreikalle.
- 6) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2019/277⁸ otettiin käyttöön rahaston varoja 50 000 000 euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina ennakkomaksujen maksamista varten varainhoitovuodeksi 2019. Näitä määrärahoja on käytetty vain hyvin rajoitetusti. Näin ollen on mahdollista rahoittaa tämän käyttöönoton koko määrä kohdentamalla uudelleen ennakkomaksujen maksamiseksi

⁵ EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

⁶ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁷ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyn vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

⁸ EUVL L 54, 22.2.2019, s. 5.

käytettävissä olevia määrärahoja unionin yleisessä talousarviossa varainhoitovuodeksi 2019.

- 7) Jotta rahaston varat saataisiin käyttöön mahdollisimman nopeasti, tätä päätöstä olisi sovellettava siitä päivästä, jona se hyväksytään,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2019 otetaan käyttöön Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varoja 4 552 517 euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina Kreikalle.

Ensimmäisessä kohdassa mainittujen varojen koko määrä rahoitetaan Euroopan unionin varainhoitovuoden 2019 talousarvioon ennakkomaksujen maksamista varten otetuista määrärahoista. Ennakkomaksuja varten käytettävissä olevia määrärahoja vähennetään vastaavasti.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [sen hyväksymispäivästä]**.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

****Parlamentti lisää päivämäärän ennen julkaisemista EUVL:ssä.**